

Informace pro novináře
19. 3. 2015

Z registru smluv má vypadnout podmínka neplatnosti smlouvy; vzýváme koaliční strany, aby se k oslabení zákona přihlásily

- Ve středu 25. března bude koaliční rada jednat o nové verzi zákona o registru smluv s několika zásadními úpravami, kterými pověřila Ministerstvo vnitra 9. března.
- Nejproblematictější z těchto úprav by znamenala opuštění základního principu, kterému poslanci před volbami veřejně vyjádřili podporu: sankce neplatnosti nezveřejněné smlouvy.
- Zaslali jsme koaličním stranám přehled navrhovaných omezení zákona, aby se k různým „vylepšením“ zákona veřejně přihlásily nebo je vyvrátily a nesvalovaly vinu jedna na druhou.
- Níže naleznete přehled změn, o který jsme se dozvěděli, a stanovisko Rekonstrukce státu k závěrům minulé koaliční rady.

Koaliční strany v této fázi přicházejí s dalšími návrhy na zásadní úpravy zákona, přestože měly tuto možnost od ledna do září 2014, kdy společně pověřily Ministerstvo vnitra zpracováním komplexního pozměňovacího návrhu. „Chtějí-li se koaliční strany zbavit podezření, že projednávání nejdéle neprojednaného zákona současné sněmovny účelově protahují, musí být přinejmenším ochotny hájit svoje kroky veřejně před svými voliči,“ říká Jiří Boudal, mluvčí Rekonstrukce státu k tomuto zákonu.

Proto Rekonstrukce státu **v pondělí publikuje informace o tom**, které strany iniciovaly jednotlivé návrhy. (Tento přehled sestavený na základě informací od všech koaličních stran byl nyní všem stranám zaslán, aby jej mohli rozporovat.)

Jednotlivé body, o kterých bude koalice jednat a stanovisko Rekonstrukce státu:

- 1) **Návrh na nahrazení sankce neplatnosti pokutou ve výši 25% z ceny smlouvy po přechodnou dobu až dvou let.**

Rekonstrukce státu je zásadně proti. Zatímco v původní verzi se ke zveřejnění vzájemně nutí samy smluvní strany, protože mají zájem na platnosti smlouvy (kdykoli se např. může změnit vedení radnice či ministerstva), po takové úpravě se odpovědnost a sankce za nezveřejnění smlouvy se pravděpodobně jednostranně přenesou na veřejnoprávní smluvní stranu a zatíží veřejné rozpočty. Navíc bude potřeba zřídit kontrolní úřad, který bude kontrolovat, že nějaká smlouva nebyla zveřejněna (což je technicky jen těžko možné), následně udělovat pokutu a vymáhat ji. Po dvou letech se tento úřad zase zruší. Bude to představovat buďto zbytečné náklady pro státní rozpočet, anebo (spíše) nebude úřad dostatečně zafinancován a bude fungovat jen na oko. Zákon by tak reálně dopadl až na příští vládu, což lze těžko považovat za naplnění předvolebních závazků voličům koaličních stran.

Má-li být skutečným cílem tohoto kroku, aby subjekty nebyly přísně penalizovány po dobu, kdy se budou učit zveřejňovat smlouvy, pak bohatě stačí, aby byla zajištěna plná funkčnost registru smluv šest měsíců před začátkem účinnosti zákona. Přijatelnou alternativou je také, aby v prvním půlroce účinnosti zákona byla povinnost zveřejňovat smlouvy bez sankce. K dočasnému nahrazení sankce neplatnosti pokutou není žádný důvod, a pokud by ho koalice schválila, nemohli bychom to vnímat jinak než jako snahu obejít hlavní princip zákona nebo přinejmenším jako obstrukci, která přípravu a schvalování zákona zdržet a zkomplikovat.

2) Návrh na zavedení finančního limitu 50 000 Kč.

Rekonstrukce státu nedoporučuje. Zavedení finančního limitu přináší mnoho praktických komplikací: otevře se například cesta účelovému dělení smluv, bude nutné znalecky oceňovat bezúplatné smlouvy, a hlavně u mnoha smluv vzniknou nejasnosti, zda jsou podlimitní – třeba když plnění neočekávaně přeroste smluvených 49 tisíc, když se plnění opakuje atd. Úprava proto přináší zveřejňujícím právní nejistotu.

3) Návrh na zveřejňování smluv státu uzavřených před nabytím účinnosti zákona, bez sankce neplatnosti.

Pokud tento návrh nemá být vnímán jako obstrukce, nesmí být nyní požadován jako podmínka na koaličním jednání. Rekonstrukce státu doporučuje jej navrhnout jako pozměňovací návrh, o kterém by se hlasovalo zvlášť.

Více informací Vám poskytne

Jiří Boudal: 777 804 650

Mluvčí pro téma Zákona o registru smluv

O Rekonstrukci státu

Protikorupční projekt Rekonstrukce státu byl zahájen v březnu 2013 s cílem prosadit 9 klíčových zákonů pro odpovědnou politiku. Závazek zákony prosadit podpořilo před volbami písemně více než 160 současných poslanců, včetně předsedů hlavních politických stran. **Členy platformy jsou:** Oživení, Transparency International, Frank Bold (dříve Ekologický právní servis), Fond Otakara Motejla, zIndex, Otevřená společnost, Brnění, Pražské fórum, Zaostřeno, Zelený kruh, Nadační fond proti korupci, Inventura demokracie, Glopolis, Good governance, Naši politici.cz, Iuridicum Remedium, ProAlt, Kohovolit.eu a Praguewatch. Činnost platformy finančně podporují desítky drobných dárců, firmy a nadace, jejichž seznam najdete na webových stránkách.

Rekonstrukci státu dlouhodobě podporuje Fond Otakara Motejla. www.motejl.cz,

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů. www.fondnno.cz,
www.eeagrants.cz

FOND
OTAKARA
MOTEJLA

fond
pro NNO

NROS

nadace
partnerství

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY
eea
grants